

***Till gårdsägare, -disponenter
och gårdskarlar***

Anvisningar för eldning och skötsel av centralvärmepannor

För en möjligast effektiv och sparsam användning av bränsle uppmanar folkförsörjningsministeriet Eder att iakttaga följande av EKONO utfärdade föreskrifter angående skötseln av centralvärmeledning.

Uppeldning:

Ventilerna kontrolleras och öppnas fullt på de pannor som tagas i drift.

Pannskötaren bör övertyga sig om att systemet är vattenfyllt.

Uppeldning av kalla pannor bör ske varsamt med svag fyr, till dess panntemperaturen stigit. Om pannan uppeldas för häftigt, är det isynnerhet vid gjutjärnspannor fara för att pannan spricker eller annars får läcka.

Eldning och daglig skötsel av pannorna:

Eldningen skall rättas efter värmebehovet. Vattnets temperatur får icke hållas högre än vad som erfordras beroende på väderleken.

Fyren skall hållas med måttligt drag så att pannorna icke sprängeldas. Faran för sprängeldning av gjutjärnspannor är större vid eldning med ved än med koks.

Spjället skall hållas strypt och endast så mycket öppet att god fyr och önskad vattentemperatur erhålles.

Askrummet bör tömmas dagligen. Slagg och aska uppsamlas i eldfasta kärl.

För att få värmets tillgodo är det av största vikt, att pannans eldytor och rökgångar hållas fria från sot, beck och aska.

För natten fylles eldstaden med bränsle, och draget inställes så att fyren håller sig till morgonen. Pannskötaren bör prova med spjället och dragregulatorn tills han finner en lämplig inställning för natteldning med litet drag. Då det eldas med ved i vanliga gjutjärnspannor, är det svårt att åstadkomma fyrhållning under längre tid med en enda bränslepåfyllning. Om koks icke finnes att tillgå för natteldning, är det därför vid kall väderlek nödvändigt att påfylla bränsle även under natten.

Skötsel av flera pannor:

Fyrens styrka och vattentemperaturen bör hållas lika i samtliga i drift varande pannor.

Vid mild väderlek hållas endast så många pannor i drift, att rätt vattentemperatur erhålles med god fyr. På de pannor som äro ur drift böra avstängningsventilerna på återledningen ävensom spjällen vara stängda.

Eldning med koks:

Rosten skall överallt vara väl täckt med bränsle och bränsleskiktet hålles något högre framtill närmast eldstadsluckan.

Påfyll koks vid behov. Fyren får likväl aldrig, icke ens vid litet värmebehov, brinna ut så mycket att rosten delvis blir bar. Rosten bör i möjligaste mån hållas fri från aska och slagg.

Spettnig av fyren bör ske vid behov så att askan faller ned i askrummet.

Slagging sker vid lågt bränsleskikt, varsamt och med ändamålsenliga redskap.

Sota pannorna minst en gång i veckan.

Eldning med ved:

Veden bör vara ca 10 cm kortare än rosten. Om rosten är för lång, täckes den invid bakgaveln med eldfasta tegel. Ifall veden är sur, bör åtminstone en viss torkning av densamma eftersträvas.

Påfyll ved i eldstaden förrän den tidigare påfyllningen förkolnat. Utjämna före påfyllningen den på bakre delen av rosten anhopade glöden genom att draga densamma framåt. Rada in vedträna liggande, björkved med nävret nedåt, och icke högre än till eldstadsluckans nedre kant. Tillse att fyren aldrig får brinna ut så mycket att rosten till någon del blir bar.

Draget bör hållas något starkare efter påfyllningen. Efter det veden antänts ordentligt, regleras rökspjället och dragluckan enligt värmebehovet.

Vid mildare väderlek hålles fyr t.ex. morgon och kväll och avbrytes eldningen för kortare eller längre tid. Hastig uppleddning bör undvikas.

Sota pannorna minst två gånger i veckan. Sotningen underlättas genom att pannorna eldas med en påfyllning koks eller extra torr ved (helst gran eller alved) före sotningen. För renbränning kan även väl torkad lätt strötorv användas.

Torv eldas i huvudsak på samma sätt som ved.

Bränntorv bildar mer eller mindre slagg och rosten bör då slaggas såsom vid kokseldning.

Vid kall väderlek bör man tillse att batterier och rörledningar icke frysa.